

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Molnár Attila ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság alperes ellen növendéki időszolgálati időbe való beszámítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 24.M.2884/2009. szám alatt megindított és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 55.Mf.633.575/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.633.575/2010/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.2884/2009/7. számú ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest a felperes 1988. szeptember 1-jétől 1992. április 1-jéig terjedő növendéki viszonyban töltött idejét a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából szolgálati időként vegye figyelembe.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes szolgálati panaszának elutasítását követően keresetében arra kérte kötelezni az alperest, hogy a szolgálati nyugdíjra jogosultsága szempontjából jogszerző időnek ismerje el az 1988. szeptember 1-jétől 1992. április 1-je közötti növendéki jogviszonyban töltött idejét. Keresete jogcímeiként a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 328. § (1) bekezdését jelölte meg, amely megítélése szerint a szolgálati nyugdíjra jogosultság

szempontjából a Hszt. 326. § (1) és (2) bekezdéséhez képest speciális szabályozást tartalmaz, és tételesen felsorolja azokat az időket, amelyeket e jogosultság szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni.

A felperes másodlagos jogcímként arra is hivatkozott, hogy tanulmányi szerződés alapján bizonyos anyagi juttatásokat is kapott az alperestől, mely összeg után az alperes társadalombiztosítási járulékot fizetett. Harmadlagos jogcímként azt adta elő, hogy az alperes a hivatásos állomány más tagja esetében a növendéki időt szolgálati időként elismerte, ezért vele szemben megsértette a Hszt. 6. §-ában szabályozott egyenlő bánásmód elvét.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Azzal érvelt, hogy a Hszt. a szolgálati idő számítását attól függően, hogy a szolgálati jogviszony a törvény hatályba lépése előtt, vagyis 1996. szeptember 1-je előtt vagy azt követően keletkezett, eltérően szabályozza. A felperes részére a 301/7400/97. számú állományparancs alapján a Hszt. 326.§ (1) bekezdésében foglaltak szempontjából a szolgálati idő kezdete 1992. január 1. napjában nyert megállapítást, vagyis a Hszt. hatályba lépését megelőzően került elismerésre, ezért esetében a Hszt. 328. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásának nincs helye.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 24.M.2884/2009/7. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította.

A megállapított tényállás szerint a felperes 1988. szeptember 1-jétől 1992. április 1-jéig a Magyar Néphadsereg ... számú Középiskolai Honvéd Kollégiumának növendéke volt. Mivel a szolgálati viszonya a Hszt. hatályba lépését megelőzően kezdődött, a hatályba lépést megelőző időszak tekintetében szolgálati viszonyban töltött idő számítására a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. tvr. az irányadó, amely az úgynevezett növendéki időt nem ismerte. A Hszt. 326. § (2) bekezdése csak a Hszt. hatályba lépése után létesített szolgálati viszony esetében engedi alkalmazni a 328. § (1) bekezdésében foglaltakat. Ily módon a növendéki idő beszámítása jogalapjának hiányában a munkaügyi bíróság abban a kérdésben nem foglalt állást, hogy a felperes által megjelölt intézmény katonai és rendvédelmi oktatási intézménynek minősült vagy sem.

A felperes az ítélettel szemben fellebbezéssel élt, amelyben annak megváltoztatását és a növendéki jogviszonyban eltöltött négy évének a „nyugdíjjogosultság” szempontjából jogszerző időként való elismerését kérte. Fenntartotta azt a jogi álláspontját, hogy a Hszt. 328. § (1) bekezdése szolgálati nyugdíjra jogosultság

szempontjából figyelembe vehető szolgálati idő számítása tekintetében nem tesz különbséget a tekintetben, hogy a szolgálati jogviszony a Hszt. hatályba lépése előtt vagy után keletkezett.

A Fővárosi Bíróság az 55.Mf.633.575/2010/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal a pontosítással, hogy a felperest terhelő eljárási illeték helyes összege 15.000 forint.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság iránymutató döntésére, miszerint a szolgálati idő számításánál az 1998. január 1-je előtti növendéki idő általában nem, de a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából figyelembe veendő. A felperes azonban a keresetében nem a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából kérte a szolgálati viszonyban töltött ideje megállapítását, ugyanis az 1974-ben született felperes 2009. február 26-án nyújtotta be a szolgálati panaszát, növendéki jogviszonyának a szolgálati idejébe történő beszámítása tárgyában. A különböző jogosultságok, így a végkielégítés, a pótszabadság, a jubileumi jutalom, leszerelési segély, valamint nyugdíjjogosultság és a nyugdíj mértéke szempontjából beszámítható szolgálati időről a Hszt. 326. §-ának (1) bekezdése rendelkezik. E jogosultságok szempontjából a Hszt. hatályba lépését megelőző szolgálati viszony esetében szolgálati időbe a Hszt. 328. § (1) bekezdésében meghatározott időtartamok pedig nem számíthatók be, így a növendéki viszonyban töltött idő sem. Ugyanakkor a másodfokú bíróság nem értett egyet az alperesnek a növendéki jogviszony tekintetében kifejtett álláspontjával. Utalt arra, hogy a honvédelemről szóló perbeli időben hatályos 1996. évi I. törvény (Hvt.) 33. § e) pontja szerint a fegyveres erők tényleges állományába tartoztak a katonai tanintézetek (kollégium) hallgatói. A Hvt. 43. §-a a katonai tanintézetek (katonai főiskolák és tiszthelyettesi iskolák) hallgatóival egy tekintet alá esőként jelölte meg a katonai kollégiumba felvett hallgatókat. Mivel a katonai kollégiumok katonai oktatási intézménynek minősültek, a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek a Magyar Néphadsereg 10. számú Középiskolai Honvéd Kollégiumában eltöltött ideje növendéki jogviszonyban töltött időnek minősül.

A felperes felülvizsgálati kérelmében - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát, valamint az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

Fenntartotta a perben elfoglalt azt az álláspontját, hogy a Hszt. 328. § (1) bekezdése nem tartalmaz megszorítást a szolgálati jogviszonynak a Hszt. hatályba lépése utáni keletkezésére vonatkozóan, ezért a hallgatói (növendéki) viszonyban töltött ideje a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából szolgálati

viszonyban töltött időnek minősül.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felperes szolgálati panaszában a növendéki jogviszony szolgálati időként való elismerését kérte, amelyet az alperes minden juttatás és jogosultság, így a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából számítandó szolgálati idő tekintetében is elutasított.

A felperes keresetében az előterjesztett igényét akként pontosította, hogy a növendéki jogviszonyban eltöltött időszaknak a nyugdíjjogosultság szempontjából jogszerző időként való elismerését kérte. Ennek jogalapjaként a Hszt. 328. § (1) bekezdését jelölte meg, és ugyanerre a jogszabályhelyre hivatkozással nyújtotta be elsőfokú ítélet elleni fellebbezését. Kétségtelen, hogy a felperes beadványaiban a szolgálati nyugdíjra való jogosultság és a nyugdíjjogosultság kifejezéseket felváltva használta, azonban a beadványa indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy a növendéki idő szolgálati időként való számítását a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából kérte. Ezzel ellentétes megállapításra a másodfokú bíróság a beadványok tartalmának téves értelmezése folytán jutott, annak pedig nincs jelentősége, hogy az 1974-ben született felperes a növendéki idő elismerésére vonatkozó igényét csak 2009. február 26-án terjesztette elő.

A felperes igényét a Hszt. 328. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő, amely a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából figyelembe vehető szolgálati idő számításáról és a szolgálati nyugdíj mértékéről külön rendelkezést tartalmaz. A Hszt. 328. § (1) bekezdése tételesen felsorolja, hogy a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időnek kell tekinteni a sor, a tartalékos, a póttartalékos, a továbbsszolgáló és a szerződéses katonai, a fegyveres szerveknél, valamint a Magyar Honvédségnél hivatásos szolgálati, továbbá a katonai és rendvédelmi oktatási intézményeknél 1998. január 1-jét megelőzően hallgatói (növendéki) viszonyban töltött időt.

Minderre figyelemmel téves volt az eljáró bíróságok azon álláspontja, mely szerint a Hszt. 328. § (2) bekezdése csak a Hszt. 326. § (2) bekezdésével összefüggésben értelmezhető, és ezért azt a

Hszt. 326. § (1) bekezdése alá eső szolgálati viszonyok esetén alkalmazni nem lehet.

Miután a katonai kollégiumok a perben irányadó jogszabályok szerint a másodfokú bíróság által is megállapítottan katonai oktatási intézménynek minősültek, a felperes által ilyen intézményben növendéki jogviszonyban töltött időt a Hszt. 328.§ (1) bekezdése alapján a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából a szolgálati időbe be kell számítani.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából a felperes által növendéki jogviszonyban töltött időt a szolgálati időbe számítsa be.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az együttes első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárási költség viseléséről.

Az együttes első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján megillető teljes személyi illetékmentességre figyelemmel az állam viseli.

Budapest, 2011. november 16.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő